

Motion till riksdagen 2013/14:So234

av **Agneta Luttropp m.fl. (MP)**

Tekniska hjälpmedel

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att daisytekniken ska tillhandahållas som tekniskt hjälpmedel för synskadade och personer med läs- och skrivsvårigheter.

Motivering

Tekniska hjälpmedel syftar till att underlätta vardagen för människor med olika funktionsnedsättningar. Det kan handla om mycket uppenbara behov som att förflytta sig med hjälp av en rullstol, att se bättre med hjälp av förstörande system på datorn eller talande hjälpmedel, klockor termometrar etcetera. Den tekniska utvecklingen har också kommit hjälpmedlen till del och det finns nu allt mer avancerade system för stöd inom olika områden.

Detta gäller även läshjälpmedel. Tidigare fanns rullbandspelare och kassetbandspelare, som gjorde det möjligt att ta del av inlästa böcker, tidningar, tidskrifter etcetera. Sedan drygt 10 år har dessa tekniker helt ersatts av daisytekniken (Digitalt Audiobaserat Informationssystem), som är en internationell standard. Med en särskild spelare kan cd-skivor med upp till 50 timmars speltid användas för inläsning av material. Systemet erbjuder även stora möjligheter till sökning mellan kapitel, avsnitt och sidor i materialet.

Att tillhandahålla erforderliga spelare som hjälpmedel för dem som har behov, såsom synskadade och personer med läs- och skrivsvårigheter, tillkommer landstingen. De flesta landsting gör också detta. Allt fler landsting har dock infört restriktioner i sin tilldelning av daisyspelare som hjälpmedel, och det finns landsting där spelarna inte alls betraktas som hjälpmedel, vilket innebär att den enskilde själv får bekosta och införskaffa spelarna.

Fel! Okänt namn

Tydligare lagstiftning

En förklaring till landstingens restriktioner kan vara att läsning av böcker och tidningar, inte uppenbart faller inom ramen för hälso- och sjukvård, som är landstingens huvudsakliga ansvarsområden. Följden av detta blir att personer förhindras att ta del av tidningar, böcker och annat inläst material.

I den läroplan för grundskolan som finns, är läsförståelse ett av kärnämnen, det vill säga något som alla förväntas kunna. Alla politiska partier är också helt eniga om att personer med olika funktionsnedsättningar måste garanteras rätt att ta del av information för att bli delaktiga i samhället. Detta fastslås också i den av Sverige ratificerade FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättningar.

I artikel 21 fastslås följande: Konventionsstaterna ska vidta alla ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa att utan dröjsmål och extra kostnader förse personer med funktionsnedsättning med information som är avsedd för allmänheten i tillgängligt format och teknologi anpassad för olika funktionsnedsättningar.

Riksdagen uttalar i rapporten En strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken ”att ha tillgång till mångfalden av medier i samhället är också en grundläggande rättighet och en viktig förutsättning för att kunna utöva sin grundlagsskyddade yttrandefrihet”.

Om de myndigheter som har uppdraget att tillse behoven av hjälpmedel inte anser att inhämtande av information ingår, måste staten gripa in och säkerställa de ovan angivna rättigheterna. Detta kan främst ske genom att gällande lagstiftning förtydligas och förstärks.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 25 september 2013

Agneta Luttröpp (MP)

Mats Pertoft (MP)

Maria Ferm (MP)